

Tasfiye halindeki şirketin tahsil edemediği bir alacak için kurulan iflas masasında sıraya girerek karşılık ayırdığı ve ne zaman alınacağı belli olmayan alacak nedeniyle tasfiyenin sonuçlanmadığı durumlarda karşılık ayrılan alacağın ne şekilde kapatılacağı

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.16.01-176300-443
Tarih	09.09.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.35.16.01-176300-443

09/09/2011

Konu : Tasfiye halindeki şirkete ait şüpheli alacakların durumu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; ... A.Ş.'den ... yılına ait senetli alacaklarınızın bulunduğu, bu alacaklarınız icra takibi neticesinde alınamadığından kurulan iflas masasına müraacat ederek sıraya girdiğiniz, söz konusu alacağa karşılık ayırarak şüpheli alacağa kayıt yaptığınız ve ne zaman alınacağı belli olmayan bu alacak için tasfiyeye giren şirketinizi kapatamadığınız belirtilerek, karşılık ayırdığınız alacağınızın ne şekilde kapatılacağı ve vergisel durumunun nasıl olacağı konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safî kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 38 inci maddesinde, bilanço esasına göre ticari kazancın teşebbüsteki özsermayenin hesap dönemi sonundaki ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu; bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu şekilde tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 40 ıncı maddenin birinci fıkrasının (7) numaralı bendinde, Vergi Usul Kanununa göre ayrılan amortismanların gider olarak indirilebileceği hükmüne bağlanmıştır.

Öncelikle, şüpheli alacaklar hesabında tutulan ve henüz değersiz hale gelmemiş olan söz konusu alacak hesabının kapatılması durumunda, bu alacağın değersiz alacak hükümleri çerçevesinde değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususunun incelenmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede, söz konusu alacak tutarının, Vergi Usul Kanunu çerçevesinde değersiz alacak olarak kabul edilmesi halinde, 193 sayılı Kanunun 40 ıncı maddenin birinci fıkrasının (7) numaralı bendine göre gider olarak dikkate alınabilmesi mümkün bulunmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 324 üncü maddesinde; "Konkordato veya sulh yoluyla alınmasından vazgeçilen alacaklar, borçlunun defterlerinde özel bir karşılık hesabına alınır. Bu hesabın muhteviyatı alacaktan vazgeçildiği yılın sonundan başlayarak üç yıl içinde zararla itfa edilmediği takdirde kar hesabına naklolunur." hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun 322 nci maddesinde ise, kazai bir hükme veya kanaat verici bir vesikaya göre tahsiline artık imkan kalmayan alacakların değersiz alacak olduğu, değersiz alacakların, bu mahiyete girdikleri tarihte tasarruf değerlerini kaybedecekleri ve mukayyet kıymetleriyle zarara geçirilerek yok edilecekleri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin bu madde hükmüne giren değersiz alacaklarını gider kaydetmek suretiyle yok edecekleri hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yapılan açıklamalara göre, adı geçen şirketten olan alacağınızdan feragat etmeniz ve bu hususta şirketiniz ve borçlu şirket tarafından karşılıklı imzalanacak mutabakat, protokol ve ibranamenin noter tarafından onaylanması halinde, söz konusu belge ile bahis konusu alacağınız, kurumunuz açısından kanaat verici bir vesikaya göre tahsiline artık imkan kalmayan alacak haline gelecektir. Borçlu şirket açısından ise bu belgeye göre feragat edilen tutar vazgeçilen alacak olarak kabul edilecektir.

Öte yandan, tekdüzen muhasebe sisteminin uygulanmasına ilişkin açıklamalar, 26.12.1992 tarih ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yer almaktadır.

Bu düzenlemeler çerçevesinde, değersiz hale gelen bahse konu alacağınızın, daha evvel karşılık ayırmak suretiyle zarar yazılmasından dolayı, bu kez buna bağlı karşılık hesabıyla birlikte kayıtların terkin edilmesi mümkün bulunmaktadır. Ancak, herhangi bir nedenden dolayı şirketiniz ve borçlu şirket arasında karşılıklı mutabakat, protokol ve ibranamenin imzalanmaması halinde, bu alacakla ilgili karşılığın gelir, alacak tutarının da kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınmak suretiyle kapatılması mümkün olabilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026